

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Христо Йорданов Паунов
Юридически факултет, Университет за национално и световно стопанство

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Тюркер Метин Моллахасан**

Тема на дисертационния труд:
Данъчноправни последици на сделки с дружествени дялове и акции

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед № 1777/27.06.2024 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за докторанта

Тюркер Метин Моллахасан е роден на 18 Октомври 1994 г. в гр. Момчилград, област Кърджали. През 2013 г. започва да учи висше образование в Юридическия факултет на УНСС. Завършва през 2018 г. като отличник на своя випуск. През същата година е избран и за „магистър“ на годината измежду всички студенти в магистърските специалности на УНСС. През 2018 г. и 2019 г. той е автор или съавтор на 4 сигнала за противоречива съдебна практика на Върховния административен съд по въпроси на данъчното право, за част от които са образувани тълкувателни дела. Сигналите му са публикувани в електронния сайт „Предизвикай правото!“.

От 2019 г. година насам докторантът е вписан като адвокат в Софийската адвокатска колегия. Към момента той продължава да работи като адвокат за адвокатското съдружие на Прайсуютърхаус Купърс България (PwC България). През годините е представлявал множество търговски дружества по данъчни дела пред административните съдилища, включително е участвал в процесуално представителство по данъчно дело пред Съда на Европейския съюз.

Тюркер Моллахасан се е обучавал по докторска програма към катедра Публичноправни науки в Юридическия факултет на УНСС по научна специалност „Административно право и административен процес“, съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 889/08.04.2019 г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 26.03.2019 г. – 26.03.2022 г.

2. Обща характеристика и оценка на представения дисертационен труд и приносите

Дисертационният труд е с общ обем от 239 страници, от които основният текст включва 195 страници. Направени са общо 545 бележки под линия. Цитирани са общо 116 литературни източници, от които 24 на чужд език. Цитирани са също така общо 94 съдебни акта и разяснения на органите по приходите.

Същинската част на дисертацията е разделена на три основни части - въведение, изложение и заключение.

Въведението обхваща три собствени части - увод, анализ на историческото развитие на облагането на сделки с дружествени дялове и акции в България и сравнителноправен анализ на облагането на сделки с дружествени дялове и акции в други държави.

Изложението съдържа четири глави - по една за всеки анализиран нормативен акт, а именно Закон за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) и Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ).

Заключението съдържа предложения *de lege ferenda*.

Към дисертационния труд има и две приложения.

Темата на дисертационния труд е безусловно научно интересна и изключително важна, тъй като съдържа проблематика, която изследва обществено значим проблем, който влияе пряко върху развитието на благосъстоянието и икономическото развитие на обществото. Сделките, които се осъществяват от икономически и бизнес активни субекти на правото е стратегическа дейност, която има пряко отношение към увеличаване на brutния вътрешен продукт на страната, а от друга страна е инструмент, който генерира приходи, под формата на данъци, чието основно предназначение е да гарантират функционирането на правовата държава и нейните органи. В този смисъл темата е обществено значима и не е била предмет на самостоятелно монографично изследване в контекста на действащото законодателство, правото на Европейския съюз (ЕС) и релевантна съдебна практика (българска, както и на Съда на ЕС).

Във въвеждащата част на дисертационния труд, авторът задълбочено и систематично е проследил в исторически контекст развитието на правната уредба на облагането на сделките с дялове и акции в България от царско време, времето на комунистическия режим до днешната демократично регламентирана нормативна уредба и режим. Докторантът е изследвал основни правни понятия, които имат структурно значение за изследваната тема. Научното анализиране на ключовите понятия, като данък, обект, субект, данъчноправни последици, сделки, дружествени дялове и акции е научен подход, който предполага задълбочено анализиране на интердисциплинарни теоретични явления и институти – задача, с която докторантът успешно се е справил. На този научен терен, той показва широка теоретична подготовка не само в областта на публичното, но и на частното право. Докторантът успоредно с това е направил и задълбочен сравнителноправен анализ на данъчното облагане на сделките с дружествени дялове и акции, в редица европейски и трети страни, САЩ, Обединено кралство, Нидерландия, Швейцария, Люксембург и Малта, което е дало убедена и обоснована възможност за предложения *de lege ferenda*.

В глава първа, втора, трета и четвърта докторантът разглежда систематично различните видове данъчно правни режими по действащото законодателство, на които се подчиняват сделките с дружествени дялове и акции. Те основно се съдържат в четири материални данъчни закона. Всеки един от данъчноправните режими, респективно последиците, които настъпват вследствие на анализиранияте сделки, е изследван на базата на общи критерии, признаци и механизми, които създават една хармонична научна последователност и аналитичност на изложението. Същевременно този изследователски подход, дава възможност да се разкрият редица специфики в различните правни режими, на сделките с дружествени дялове и акции.

Разглеждането на четирите основни материални данъчни закона, които регламентират настъпването на различни данъчноправни последици, при сключване на такъв вид сделки, същевременно е широка нормативна основа, която дава възможност да се критикува законодателят за някои нормативни разрешения и същевременно предпоставят възможност за предложения и изменения за усъвършенстване на законодателството по тази тема.

В заключението на дисертационния труд се съдържат основно направените изводи и заключения от разгледаната тема обект на дисертационния труд. В голямата си част те имат приносен характер и са формулирани като предложения *de lege ferenda*.

Практическо значение и полза имат и съставените приложения - таблици, които са приложени към дисертационния труд. Първата таблица съдържа списък на държавите, с които Република България има действаща спогодба за избягване на двойно данъчно облагане, и данъчно третиране на доходите на чуждестранните лица от сделки с дружествени дялове и акции в български търговски дружества. По този начин са синтезирани в едно място международни данъчни договори на Република България с над 70 държави. Втората таблица съдържа ставките на данък дарение в 27 различни общини на Република България, чиито административни центрове са областни градове. Таблицата позволява по лесен начин да се сравнят ставките на данък дарение в различните общини, при които има значителни разлики.

3. Автореферат и публикации по дисертационния труд

Представеният от докторанта Тюркер Моллахасан автореферат е направен според изискванията на нормативната уредба и отразява резултатите, постигнати чрез изследването на проблема. В него са изложени основното съдържание, основните идеи и изводи в дисертационния труд. Очертани са приносните моменти на автора при провеждането на изследването, степента на новост и практическа значимост на дисертацията.

Публикациите, които докторантът е представил са следните:

1. Моллахасан, Тюркер. Възстановяване на ДДС по несъбираеми вземания. Сборник с доклади от научна конференция "100 години УНСС - 100 години право в УНСС". Том II - Актуални проблеми на публичното и наказателното право. Актуални проблеми на историческите, икономическите и социалните науки. Издателски комплекс - УННС. София, 2021 г.

2. Моллахасан, Тюркер. Случаи на знание и задължение за знание по чл. 177 ЗДДС в практиката на ВАС. Сборник с доклади от лятно докторантско училище по право на тема "добросъвестността като норма и принцип на правомерно поведение в съвременното право - генезис, развитие, проблеми и перспективи". Издателски комплекс УНСС. София, 2022 г.

3. Моллахасан, Тюркер. Някои въпроси при възмездното разпореждане с дружествени дялове или акции от местни физически лица по ЗДДФЛ. Електронно издание "Предизвикай правото!" (ISSN 1314-7854). София, 2021 г.

4. Моллахасан, Тюркер. Някои въпроси за данъка върху доходите от разпореждане с дружествени дялове или акции от чуждестранни физически лица по ЗДДФЛ. Сборник с доклади от научна конференция "30 години ЮФ на УНСС". Издателски комплекс - УНСС. София, 2022 г.

5. Моллахасан, Тюркер. Някои въпроси на данъка при източника по ЗКПО при възмездното разпореждане с български дружествени дялове или акции от страна на чуждестранни юридически лица. Сборник с доклади от научна конференция "Юридически, икономически и исторически аспекти на държавното регулиране върху стопанската дейност". Издателски комплекс - УНСС. София, 2023 г.

6. Нина Чилова, Таня Атанасова-Дренска, Александра Вълчева, Стойчо Дулевски, Тюркер Моллахасан, Станислав Джинсов. Сравнителноправен анализ на данъка при източника през призмата на практиката на Съда на Европейския съюз. Издателски комплекс - УНСС. София, 2023 г.

7. Моллахасан, Тюркер. Някои въпроси за облагането на печалбите на местните юридически лица с корпоративен данък по ЗКПО в резултат от разпореждане с дружествени дялове и акции. Доклад, изнесен на научна конференция "Предизвикателства пред правното регулиране в България", 31.10.2023 г., УНСС, София (предстои публикуване на сборник с доклади)

8. Моллахасан, Тюркер. За някои особености по ЗДДС при извършване на сделки с дружествени дялове и акции. Списание "Счетоводство, данъци и право", брой 4/2024. Издателство "Труд и право". София, 2024 г.

9. Моллахасан, Тюркер. Някои въпроси относно данък дарение по ЗМДТ при безвъзмездно придобиване на дружествени дялове и акции. Списание "Бизнес и право". Издателски комплекс УНСС. София (предстои публикуване в кн. 1, 21, 2023 г.)

Публикациите са свързани с темата на дисертационния труд и са в направени в сборници и издания, които имат редакционни колегии, съставители и научни рецензенти. Съществена характеристика на научната продукция на докторанта Тюркер Моллахасан е последователното прилагане на исторически, сравнителноправен, интердисциплинарен и систематически методи на изследване и подходи.

4. Критични бележки и препоръки

Относно предложенията *de lege ferenda*, може да се посочи, че някои от тях са добре аргументирани, но при други би могла да се добави и повече правна аргументация.

Препоръчвам на докторанта при едно бъдещо издаване на дисертационния труд като книга да направи редакционни поправки и да формулира изрично предложенията *de lege ferenda* като текстове за изменение и допълнение в съответния закон. Тези поправки ще подобрят в смислово и съдържателно отношение дисертационния труд.

Като препоръка, макар и встрани от съществуването на изложението, може да се посочи една техническа бележка - някои от цитиранията не са оформени според стандартите за библиографско цитиране.

Накрая бих препоръчал по-силно авторово присъствие в заключението на труда.

Посочените критични бележки и препоръки не могат да променят извода, че представеното изследване има безспорни научни достойнства и притежава качествата на дисертационен труд по смисъла на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

5. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за учебната дейност на УНСС.

Дисертационният труд показва, че докторантът Тюркер Метин Моллахасан притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения и демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, **убедено давам своята положителна оценка** за проведеното изследване и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Тюркер Метин Моллахасан** в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление: 3.6 Право; докторска програма „Административно право и административен процес“.

Изготвил становището:

доц. д-р Христо Паунов

30.07.2024 г.
гр. София

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

OPINION

From: Assoc. Prof. Hristo Yordanov Paunov, PhD
Faculty of Law, University of National and World Economy

Regarding:

Dissertation for awarding the educational and scientific degree "Doctor" in a scientific specialty at UNWE.

Author of the dissertation:

Tyurker Metin Mollahasan

Dissertation Topic:

Tax Consequences of Transactions with Company Shares and Stocks

Basis for presenting the opinion:

Participation in the scientific jury for the defense of the dissertation in accordance with Order No. 1777/27.06.2024 by the Rector of UNWE.

1. Information about the Doctoral Candidate

Tyurker Metin Mollahasan was born on October 18, 1994, in Momchilgrad, Kardzhali region. In 2013, he began studying higher education at the Faculty of Law of UNWE. He graduated in 2018 as the top student of his class. In the same year, he was also chosen as "Master" of the year among all master's students at UNWE. In 2018 and 2019, he authored or co-authored 4 submissions concerning conflicting court practices of the Supreme Administrative Court on tax law issues, some of which have led to interpretative cases. His submissions were published on the electronic site "Challenging the Law!".

Since 2019, he has been registered as a lawyer in the Sofia Bar Association. Currently, he continues to work as a lawyer for the law firm of PricewaterhouseCoopers Bulgaria (PwC Bulgaria). Over the years, he has represented numerous commercial companies in tax cases before administrative courts, including in a tax case before the Court of Justice of the European Union.

Tyurker Mollahasan has been studying in a doctoral program in the Department of Public Law at the Faculty of Law of UNWE, specializing in "Administrative Law and Administrative Procedure" under Rector's Order No. 889/08.04.2019. The training was carried out in regular form during the period from March 26, 2019, to March 26, 2022.

2. General Characteristics and Evaluation of the Presented Dissertation and Contributions

The dissertation is a total of 239 pages, with the main text comprising 195 pages. There are 545 footnotes. A total of 116 literary sources are cited, of which 24 are in a foreign language. Additionally, 94 court acts and explanations from revenue authorities are cited.

The main body of the dissertation is divided into three main parts: introduction, exposition, and conclusion.

The introduction encompasses three parts: a preface, an analysis of the historical development of the taxation of transactions with company shares and stocks in Bulgaria, and a comparative legal analysis of the taxation of such transactions in other countries.

The exposition contains four chapters, one for each analyzed normative act, namely the Personal Income Tax Act (PITA), the Corporate Income Tax Act (CITA), the Value Added Tax Act (VATA), and the Local Taxes and Fees Act (LTFA).

The conclusion contains proposals *de lege ferenda*. The dissertation also includes two appendices.

The dissertation topic is undoubtedly scientifically interesting and extremely important as it addresses a socially significant problem that directly influences the development of public welfare and economic growth. Transactions conducted by economically and business-active legal entities are a strategic activity directly related to the increase in the country's gross domestic product, and on the other hand, they are a tool that generates revenue in the form of taxes intended to guarantee the functioning of the rule of law and its institutions. In this sense, the topic is socially significant and has not been the subject of standalone monographic research in the context of current legislation, EU law, and relevant jurisprudence (both Bulgarian and EU Court of Justice).

In the introductory part of the dissertation, the author systematically and thoroughly traces the historical context of the legal regulation of the taxation of transactions with shares and stocks in Bulgaria from royal times, through the communist regime, to today's democratically regulated legal framework and regime. The doctoral candidate has explored fundamental legal concepts that have structural significance for the topic. The scientific analysis of key concepts such as tax, object, subject, tax legal consequences, transactions, company shares, and stocks is a scientific approach that implies thorough analysis of interdisciplinary theoretical phenomena and institutions - a task the doctoral candidate has successfully accomplished. On this scientific field, he demonstrates broad theoretical preparation not only in public law but also in private law. Concurrently, the doctoral candidate has conducted an in-depth comparative legal analysis of the taxation of transactions with company shares and stocks in several European and third countries, including the USA, UK, Netherlands, Switzerland, Luxembourg, and Malta, providing a solid and well-founded basis for proposals *de lege ferenda*.

In chapters one, two, three, and four, the doctoral candidate systematically examines the various types of tax legal regimes under the current legislation governing transactions with company shares and stocks. These are mainly contained in four substantive tax laws. Each tax legal regime and the resulting consequences of the analyzed transactions are examined based on general criteria, features, and mechanisms, creating a harmonious scientific sequence and analytical presentation. Simultaneously, this research approach reveals various specifics in the different legal regimes of transactions with company shares and stocks.

The review of the four main substantive tax laws that regulate the tax legal consequences arising from such transactions provides a broad normative basis, enabling criticism of the legislature for certain normative resolutions and creating opportunities for proposals and amendments to improve legislation on this topic.

The conclusion of the dissertation includes the main findings and conclusions from the examined topic. Most of them have a contributory character and are formulated as proposals *de lege ferenda*.

The practical significance and utility are also seen in the prepared appendices – tables attached to the dissertation. The first table lists countries with which Bulgaria has active double taxation avoidance agreements and tax treatment of income of foreign persons from transactions with company shares and stocks in Bulgarian companies. Thus, international tax agreements of Bulgaria with over 70 countries are synthesized in one place. The second table contains donation tax rates in 27 different municipalities of Bulgaria whose administrative centers are regional cities. The table allows for an easy comparison of donation tax rates in different municipalities, where there are significant differences.

3. Abstract and Publications on the Dissertation

The abstract presented by the doctoral candidate Тюркер Моллахасан is prepared according to the regulatory requirements and reflects the results achieved through the research of the problem. It outlines the main content, ideas, and conclusions of the dissertation. The contributory points made by the author during the research, the degree of novelty, and the practical significance of the dissertation are highlighted.

The publications submitted by the doctoral candidate are:

1. Tyurker Mollahasan. VAT refund on bad debt. Collection of reports from the scientific conference "100 years of UNWE - 100 years of law in UNWE". Volume II - Current problems of public and criminal law. Current problems of historical, economic and social sciences. UNWE Publishing Complex. Sofia, 2021.

2. Tyurker Mollahasan. Cases of knowledge and obligation to know under Art. 177 of the VAT Act in the practice of SAC. A collection of reports from a summer doctoral school in law on the topic "good faith as a norm and principle of lawful behavior in modern law - genesis, development, problems and perspectives". UNWE Publishing Complex. Sofia, 2022.

3. Tyurker Mollahasan. Some issues of the remunerative disposal of company shares or stocks by local individuals under PITA. Electronic edition "Challenge the law!" (ISSN 1314-7854). Sofia, 2021.

4. Tyurker Mollahasan. Some issues regarding the capital gain tax on the income from disposal of company shares or stocks by foreign individuals under PITA. A collection of reports from the scientific conference "30 years Law Faculty at UNWE". UNWE Publishing Complex. Sofia, 2022.

5. Tyurker Mollahasan. Some issues of the withholding tax under CITA upon the disposal for consideration of Bulgarian company shares and stocks by foreign legal entities. A collection of reports from a scientific conference "Legal, economic and historical aspects of state regulation on economic activity". UNWE Publishing Complex. Sofia, 2023.

6. Nina Chilova, Tanya Atanasova-Drenska, Aleksandra Valcheva, Stoycho Dulevski, Tyurker Mollahasan, Stanislav Dzhinsov. Comparative Legal Analysis of the Withholding Tax through the Prism of the Practice of the Court of Justice of the European Union. UNWE Publishing Complex. Sofia, 2023.

7. Tyurker Mollahasan. Some issues regarding the taxation of the profits of local legal entities with corporate tax under CITA as a result of the disposal of company shares and stocks. Report presented at the scientific conference "Challenges to legal regulation in Bulgaria", 31.10.2023, UNWE, Sofia (a collection of reports is to be published).

8. Tyurker Mollahasan. Some specifics under the VAT Act upon transactions with company shares and stocks. "Accounting, Taxes and Law" journal, issue 4/2024. "Labor and Law" Publishing House. Sofia, 2024.

9. Tyurker Mollahasan. Some issues regarding the gift tax under LTFA upon acquisition of company shares and stocks for free. "Business and Law journal". UNWE Publishing Complex. Sofia (to be published in volume 1, 21, 2023).

The publications are related to the dissertation topic and are made in collections and editions with editorial boards, editors, and scientific reviewers. A significant characteristic of the scientific production of the doctoral candidate Tyurker Mollahasan is the consistent application of historical, comparative legal, interdisciplinary, and systematic methods of research and approaches.

4. Critical Notes

Regarding the proposals de lege ferenda, it can be noted that some of them are well-argued, but others could benefit from additional legal reasoning. I recommend that the doctoral candidate make editorial revisions and explicitly formulate the proposals de lege ferenda as texts for amendments and supplements to the respective law in a future publication of the dissertation as a book. These revisions will enhance the dissertation both in terms of meaning and content.

As a recommendation, though it is outside the main exposition, I would like to make a technical note – some of the citations are not formatted according to the standards for bibliographic citation.

Lastly, I would recommend a stronger authorial presence in the conclusion of the work.

The critical remarks and recommendations mentioned do not change the conclusion that the presented research has indisputable scientific merits and possesses the qualities of a dissertation in accordance with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and its regulations for obtaining the educational and scientific degree "Doctor".

5. Conclusion

The dissertation contains scientific and applied scientific results that represent a contribution to science and meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for the Application of this Law and the Rules for Educational Activities at UNWE.

The dissertation demonstrates that the doctoral candidate Tyurker Metin Mollahasan possesses in-depth theoretical knowledge and professional skills and demonstrates qualities and abilities for conducting independent scientific research.

Due to the above, I confidently give my positive evaluation of the conducted research and propose to the esteemed scientific jury to award the educational and scientific degree "Doctor" to Tyurker Metin Mollahasan in the field of higher education: 3. Social, Economic, and Legal Sciences; professional direction: 3.6 Law; doctoral program "Administrative Law and Administrative Procedure".

Assoc. Prof. Hristo Paunov, PhD

July 30, 2024